

17
11.10.1983

Langslets artikkel

107680

Hamsuns ettermæle

Av Arne Tunyr, Kristiansand

For elleve år siden var daværende kulturminister, Lars Roar Langslet, på Nørholm-besøk der han ifølge avisrefe-
ratet hadde «et virkelig trivelig møte
med Arild Hamsun» – den tidligere
frontkjemper som var tro mot sine
ungdoms idealer til det siste.

Kulturministeren ble ved denne an-
ledning spurt:

– Hvordan er ditt forhold til dikteren
Hamsun?

– Jeg har alltid lest ham med stor
glede, og etter hvert som nye genera-
sjoner kommer til, beviser han igjen
sin storhet. Han er aktuell som aldri
før, uttalte kulturministeren til Agder-
posten den 25. august 1983.

I Aftenposten 5.6. har den forhen-
værende kulturminister en helsides ar-
tikkel der han åpenbart ser det som en
oppgave nettopp å informere – bl.a.
«nye generasjoner» om hvorvidt det
kan påpekes i Hamsuns diktning en
nazistisk ideologi i form av antijødiske

og rasistiske utfall. På bakgrunn av
Langslets tidligere unyanserte uttalte
beundring for Hamsun, var svaret
egentlig gitt på forhånd. Alle opplys-
ninger Langslet skaffet til veie i for-
bindelse med sin artikkel, har for ham
bare vært en bekreftelse på at den
hamsunske ideologi var fjernt fra Hit-
lers nazisme.

Langslet beveger seg ved denne an-
ledning i litterære sfærer – han tar der-
for ikke i bruk ord som «landsforræde-
ri» eller «høyforræderi». I stedet skriver
han: «Det trekket hos Hamsun som
klarest peker frem mot hans pro-tyske
engasjement under krigen, er nok hans
rabiate hat til England og engelsk-
menn. Det var like sterkt og irrasjonelt
som Sigrid Undsets hat til Tyskland og
alt som var tysk.»

Dette er en formulering som «forske-
re» med nazistisk historieopfatning
ikke kunne ha uttrykt bedre. Det blir
nok ikke lenge før Langslet får en hen-
vendelse fra Folk og Land om avisen
kan få trykke artikkelen.

I mange år var det slik at når en
norsk avis offentliggjorde en artikkel
om Hamsuns forhold under krigen,
rykket Arild Hamsun ut med et mot-
innlegg. Hvis han fortsatt hadde levet,
ville han neppe korrigert så mye som
et komma i Langslets artikkel – tvert
imot ville vel den fhv. kulturminister
ha fått et takkebrev for hans informa-
sjon til nye generasjoner.